

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань екологічної політики та природокористування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-27-06, факс: 255-22-72

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

на проект Закону про запобігання, зменшення та контроль забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності (реєстр. № 4167, доопрацьований від 17.06.2021), проект Закону про запобігання, зменшення та контроль забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності (реєстр. № 4167-2 від 31.05.2021), проект Закону про запобігання, зменшення та контроль забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності (реєстр. № 4167-3 від 31.05.2021)

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. Комітет на засіданні (протокол № 89 від 07.07.2021) розглянув, доопрацьований на виконання Постанови Верховної Ради України від 21.05.2021 № 1480-IX «Про направлення на повторне перше читання проекту Закону про запобігання, зменшення та контроль забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності», проект Закону про запобігання, зменшення та контроль забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності (реєстр. № 4167, доопрацьований від 17.06.2021), поданий народними депутатами України – членами Комітету Бондаренком О.В., Маріковським О.В. Криворучкіною О.В., Прощуком Е.П., Овчинниковою Ю.Ю., Кривошеєвим І.С., Задорожним А.В., Василенко Л.В., Матусевичем О.Б., Мандзієм С.В., а також альтернативний проект Закону про запобігання, зменшення та контроль забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності (реєстр. № 4167-2 від 31.05.2021), поданий народними депутатами України Торохтієм Б.Г., Мазурашем Г.Г., Чорноморовим А.О., та альтернативний проект Закону про запобігання, зменшення та контроль забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності (реєстр. № 4167-3 від 31.05.2021), поданий народними депутатами України Магомедовим М.С., Гриб В.О., і відзначає.

Мета законопроекту реєстр. № 4167, як зазначено у пояснювальній записці до нього, встановлення правових та організаційних засад запобігання, зменшення,

контролю та усунення забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності, для забезпечення високого рівня захисту довкілля шляхом впровадження інтегрованого довкільного дозволу, визначення видів діяльності, які вимагають цього дозволу, вимог щодо застосування найкращих доступних технологій та методів управління, моніторингу викидів та контролю дотримання умов інтегрованого довкільного дозволу.

Законопроектом визначаються основні вимоги до інтегрованого довкільного дозволу, перелік видів діяльності, які вимагають отримання інтегрованого довкільного дозволу, процедура видачі інтегрованого довкільного дозволу, підстави відмови у видачі інтегрованого довкільного дозволу, підстави та порядок зупинення та анулювання інтегрованого довкільного дозволу, підстави та порядок внесення змін до інтегрованого довкільного дозволу, вимоги до реєстру інтегрованих довкільних дозволів, особливості моніторингу викидів та контролю суб'єктів господарювання, які отримали інтегрований довкільний дозвіл. Законопроект впроваджує інтегровані підходи у питаннях дозвільної діяльності та контролю забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності на основі застосування найкращих доступних технологій та методів управління згідно з Директивою 2010/75/ЄС про промислові викиди.

У доопрацьованому законопроекті (реєстр. № 4167) враховано пропозиції народних депутатів України, Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України від 07.05.2021, пропозиції Ради національної безпеки і оборони, викладені у листах від 30.04.2021 та 14.05.2021, пропозиції Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики за результатами спільного засідання Комітету з питань антикорупційної політики та Комітету з питань екологічної політики та природокористування (Протокол № 77/81 від 17.05.2021).

У редакції законопроекту, зокрема:

- доопрацьовано визначення «викиду», «забруднення», «заінтересованих органів», запропоновано визначення «висновків найкращих доступних технологій та методів управління»;

- розширено положення про відступ та про моніторинг довкілля;

- перенесено на розгляд суду підстави для анулювання інтегрованого довкільного дозволу у випадку подання недостовірної інформації і невиконання рішення про зупинення;

- уточнено нечіткі правові конструкції щодо високого рівня захисту довкілля, значного забруднення тощо;

- приведено у відповідність терміни у тексті законопроекту до Закону України «Про відходи»;

- уточнено у статті 13 можливість надання відступу в разі отримання вперше інтегрованого довкільного дозволу для діючих установок;

- запропоновано зміни щодо затвердження висновків найкращих доступних технологій та методів управління не раніше 1 січня 2024 року;

- передбачено розроблення Кабінетом Міністрів України концепції державної цільової програми підтримки підприємств, що впроваджують найкращі доступні технології та методи управління;

- передбачено до 1 січня 2023 року проведення Кабінетом Міністрів України оцінки впливу впровадження положень цього Закону на економічну та соціальну сферу;

- закріплено обов'язок Кабінету Міністрів України провести моніторинг стану здоров'я населення, аналіз причин та наслідків впливу забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності, на здоров'я населення і розроблення відповідних середньо- та довгострокового прогнозів покращення показників стану здоров'я населення, пов'язаних із впливом забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності;

- передбачено залучення інших органів виконавчої влади до розроблення висновків найкращих доступних технологій та методів управління;

- враховано уточнення щодо суб'єкта розроблення висновків найкращих доступних технологій і методів управління та правил технічної експлуатації установок;

- доопрацьовано термін «узгоджувальна комісія», а саме замінено в новій редакції законопроекту на термін «узгоджувальна нарада»;

- доопрацьовано «Перехідні та прикінцеві положення» у частині внесення змін до законів України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Головне науково-експертне управління висновком від 02.07.2021 надало до законопроекту зауваження, зокрема, у доопрацьованому законопроекті враховані деякі зауваження та пропозиції, викладені у висновку Головного науково-експертного управління від 07.05.2021 на попередній варіант проекту (зокрема щодо узгодження його положень з Законом України «Про дозвільну систему у господарської діяльності»). Разом з тим, частина з них залишилась поза увагою суб'єктів права законодавчої ініціативи. У зв'язку з цим Головне науково-експертне управління ще раз звертає на них увагу, а також висловило нові зауваження до тих положень доопрацьованого законопроекту, яких немає у попередньому його варіанті. Зокрема: назва законопроекту не повною мірою відображає його зміст; із запропонованої законопроектом редакції поняття «установка» важко з'ясувати, що саме відноситься до таких установок; структура законопроекту не забезпечує цілісного завершеного правового регулювання відповідних суспільних відносин, послідовного логічного викладення нормативного матеріалу; у законопроекті досить часто відтворюється текст відповідних положень Директиви 2021/75/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24.11.2021 про промислові викиди без їх адаптації до національного законодавства, що ускладнює розуміння відповідних положень законопроекту. Окрім того положення підпунктів 1-42 частини 1 статті 2 законопроекту, у яких перераховуються види діяльності, на які поширюється дія цього Закону переважтують його текст (у Директиві такий перелік розміщується у Додатку I до Директиви).

Відповідно до висновку Комітету з питань антикорупційної політики у від 01.07.2021, у законопроекті не виявлено корупціогенних факторів, що можуть

сприяти вчиненню корупційних правопорушень. Законопроект (реєстр. № 4167) відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Міндовкілля висновком від 02.07.2021 підтримує законопроект (реєстр. № 4167) без зауважень як такий, що є надзвичайно актуальним у процесі формування державної політики у сфері зменшення промислового забруднення та входить до основних пріоритетних напрямків держави для забезпечення її сталого розвитку. Зазначає, що законопроект створює передумови для попередження, зменшення та контролю за забрудненням, що виникає в результаті промислової діяльності, та спрямований на покращення стану довкілля та здоров'я людей.

Мета законопроекту реєстр. № 4167-2, як зазначено у пояснювальній записці до нього, встановлення правових та організаційних засад запобігання, зменшення, контролю та усунення забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності, для забезпечення високого рівня захисту довкілля шляхом впровадження інтегрованого дозволу, визначення видів діяльності, які вимагають інтегрованого дозволу, вимог щодо застосування найкращих доступних технологій та методів управління, моніторингу викидів та контролю суб'єктів господарювання, які отримали інтегрований дозвіл.

Законопроектом визначаються основні вимоги до інтегрованого дозволу, перелік видів діяльності, які вимагають отримання інтегрованого дозволу, процедура видачі інтегрованого дозволу, підстави відмови у видачі інтегрованого дозволу, підстави та порядок зупинення та анулювання інтегрованого дозволу, підстави та порядок внесення змін до інтегрованого дозволу, вимоги до реєстру інтегрованих дозволів, особливості моніторингу викидів та контролю суб'єктів господарювання, які отримали інтегрований дозвіл.

Головні відмінності проекту реєстр. № 4167-2 від основного проекту полягають у наступному: змінюються строки та порядок розгляду низки документів дозвільним органом та прийняття ним рішень; спрощуються умови встановлення менш жорстких гранично допустимих викидів, ніж тих, що визначені у висновках найкращих доступних технологій та методів управління; змінюється процедура зупинення або анулювання інтегрованого дозволу, а також випадки перегляду умов та внесення до нього змін; передбачається здійснення моніторингу «забруднення» (замість моніторингу «викидів») тощо. Разом з тим, у законопроекті реєстр. № 4167-2 не регулюються питання державного контролю у відповідній сфері, визначення зобов'язань операторів установок, функціонування єдиної державної електронної інформаційної система дозволів тощо.

Головне науково-експертне управління висновком від 02.07.2021 надало до законопроекту низку зауважень. Зокрема, значна частина положень проекту реєстр. № 4167-2 збігається з відповідними положеннями законопроекту реєстр. № 4167 (доопрацьованого), відповідно зауваження та пропозиції, які викладені Головним науково-експертним управлінням у висновку від 07.05.2021 до відповідних положень законопроекту реєстр. № 4167 (доопрацьованого), залишаються актуальними також і для аналогічних положень законопроекту реєстр. № 4167-2. Стосовно відмінних положень законопроекту реєстр. № 4167-2 від реєстр. № 4167 (доопрацьованого) Головне науково-експертне управління висловило, зокрема, наступне: положення законопроекту реєстр. № 4167-2 не

узгоджуються із законами України «Про оцінку впливу на довкілля», «Про центральні органи виконавчої влади», «Про Кабінет Міністрів України», Директивою 2021/75/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24.11.2021 про промислові викиди; зміст законопроекту не відповідає його назві; потребує термінологічної та техніко-юридичної правки. Головне науково-експертне управління не підтримує положення законопроекту щодо розгляду заяви на отримання дозволу заінтересованими органами в редакції законопроекту та зазначає, що більш чіткою виглядає редакція основного проекту.

Мінфін надав низку зауважень щодо необхідності доопрацювання законопроекту реєстр. № 4167-2, зокрема, законопроект не відповідає вимогам статей 4, 13 та 27 Бюджетного кодексу України.

Мін'юст надав низку зауважень щодо необхідності доопрацювання законопроекту реєстр. № 4167-2, зокрема, положення законопроекту не узгоджуються зі статтею 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», що створюватиме ризик довільного тлумачення пріоритетності застосування нормативів щодо гранично допустимих скидів та викидів, та може призвести до ускладнень (спорів тощо) при дотриманні вимог проекту Закону (статті 10, 11) та статей 35, 38 Водного кодексу України відповідно. Пункт 4 частини сьомої статті 27 «Прикінцевих та перехідних положень» законопроекту не узгоджується із вимогами статті 1 Закону України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» та вимогами статті 2 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», та інше.

Міндовкілля не підтримує законопроект реєстр. № 4167-2. Зазначає, зокрема, що законопроект повторює окремі положення попередніх редакцій основного законопроекту реєстр. № 4167 зі змінами, які не враховують останніх напрацювань Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, в тому числі пропозицій Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, Національного агентства з питань запобігання корупції, Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики та Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу, окремих народних депутатів України та суперечить основним принципам і підходам європейського регулювання у сфері промислового забруднення.

Мета законопроекту реєстр. № 4167-3, як зазначено у пояснювальній записці до нього, зменшення контролю та усунення забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності, для забезпечення високого рівня захисту довкілля шляхом впровадження інтегрованого довкільного дозволу.

Законопроект встановлює правові та організаційні засади щодо запобігання, зменшення та контролю забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності, для забезпечення високого рівня захисту довкілля. Законопроект визначає основні вимоги до інтегрованого дозволу, перелік видів діяльності, які вимагають отримання інтегрованого дозволу, процедуру видачі інтегрованого дозволу, підстави відмови у видачі інтегрованого дозволу, підстави та порядок зупинення та анулювання інтегрованого дозволу, підстави та порядок внесення змін до інтегрованого дозволу, вимоги до реєстру інтегрованих дозволів, особливості моніторингу викидів та контролю суб'єктів господарювання, які

отримали інтегрований дозвіл.

Відмінності законопроекту реєстр. № 4167-3 від основного законопроекту полягають у наступному. Зокрема: надаються визначення термінів «гранично допустиме забруднення» (замість «гранично допустимий викид» у основному проекті) та «моніторинг забруднення»; змінюються строки та порядок розгляду низки документів дозвільним органом та прийняття ним рішень; вилучаються положення щодо найкращих доступних технологій та методів управління, висновків найкращих доступних технологій та методів управління, критеріїв їх визначення; положень щодо відступу, відповідно до якого дозвільний орган може встановлювати для конкретної установки менш жорсткі гранично допустимі викиди, ніж нормативи, визначені у висновках найкращих доступних технологій та методів управління, що передбачається у статтях 12-13 та ін. основного законопроекту. У зв'язку із зазначеним у законопроекті реєстр. № 4167-3 змінюються загальні положення про інтегрований дозвіл (стаття 3), перелік документів, які подаються з заявою на отримання (внесення змін до) інтегрованого дозволу (частина 2 статті 4), спрощуються вимоги до змісту та умов інтегрованого дозволу, а саме: щодо переліку положень, які має містити мотивувальна частина інтегрованого дозволу (частина 3 статті 10), внесення змін до інтегрованого дозволу в разі перегляду та оновлення його умов (стаття 21) тощо.

Головне науково-експертне управління висновком від 02.07.2021 надало до законопроекту низку зауважень. Зокрема: значна частина положень законопроекту реєстр. № 4167-3 збігається з відповідними положеннями законопроекту реєстр. № 4167 (доопрацьованого), відповідно зауваження та пропозиції, які викладені Головним науково-експертним управлінням у висновку від 07.05.2021 до відповідних положень законопроекту реєстр. № 4167 (доопрацьованого), залишаються актуальними також і для аналогічних положень законопроекту реєстр. № 4167-3. Стосовно відмінних положень законопроекту реєстр. № 4167-3 від основного законопроекту Головне науково-експертне управління висловило, зокрема, наступне: термінологія законопроекту реєстр. № 4167-3 не узгоджується із Директивою 2021/75/ЄС про промислові викиди та виглядає дискусійною відповідно до термінології визначеної Водним кодексом України і законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря»; окремі положення законопроекту призводять до внутрішньої неузгодженості законопроекту.

Мінфін надав низку зауважень щодо законопроекту реєстр. № 4167-3, зокрема, не відповідає вимогам статей 4, 13 та 27 Бюджетного кодексу України.

Мін'юст надав низку зауважень щодо необхідності доопрацювання законопроекту реєстр. № 4167-3 щодо приведення його положень у відповідність до вимог Водного кодексу України та Кодексу цивільного захисту України, законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів», «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», «Про дозвільну систему у сфері

господарської діяльності», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронні комунікації», «Про центральні органи виконавчої влади».

Міндовкілля не підтримує законопроект реєстр. № 4167-3. Зазначає, що, зокрема, законопроект повторює окремі положення попередніх редакцій основного законопроекту реєстр. № 4167 зі змінами, які не враховують останніх напрацювань Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, в тому числі пропозицій Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, Національного агентства з питань запобігання корупції, Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики та Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу, народних депутатів України; суперечить основним принципам та підходам європейського регулювання у сфері промислового забруднення.

Враховуючи вищевикладене Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України:

проект Закону про запобігання, зменшення та контроль забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності (реєстр. № 4167, доопрацьований від 17.06.2021), поданий народними депутатами України – членами Комітету Бондаренком О.В., Маріковським О.В. Криворучкіною О.В., Прощуком Е.П., Овчинниковою Ю.Ю., Кривошеєвим І.С., Задорожним А.В., Василенко Л.В., Матусевичем О.Б., Мандзієм С.В., за результатами розгляду у повторному першому читанні прийняти за основу;

проект Закону про запобігання, зменшення та контроль забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності (реєстр. № 4167-2 від 31.05.2021), поданий народними депутатами України Торохтієм Б.Г., Мазурашем Г.Г., Чорноморовим А.О., за результатами розгляду відхилити;

проект Закону про запобігання, зменшення та контроль забруднення, що виникає в результаті промислової діяльності (реєстр. № 4167-3 від 31.05.2021), поданий народними депутатами України Магомедовим М.С., Гриб В.О., за результатами розгляду відхилити.

Доповідачем за законопроектом реєстр. № 4167 на пленарному засіданні визначено народного депутата України, Голову Комітету Бондаренка Олега Володимировича.

Співдоповідачем на пленарному засіданні при розгляді законопроектів за реєстр. №№ 4167, 4167-2, 4167-3 визначено народного депутата України, заступника Голови Комітету Криворучкіну Олену Володимирівну.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

Хоренжая І.В.
255-29-76

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: БОНДАРЕНКО ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000764A4D00FD673202
Дійсний до: 09.04.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 04-15/03-2021/225013 від 08.07.2021

576696